

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ
КАФЕДРА МИСТЕЦЬКИХ ДИСЦИПЛІН І МЕТОДИК НАВЧАННЯ**

Чернишова А.М.

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ТАНЦЮ
(МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Напрямок підготовки: 6.020202 Хореографія*

Затверджено на засіданні
кафедри мистецьких дисциплін і методик навчання
протокол № ____ від _____ 2018 р.

Зав. кафедри _____ Піддубна О.М.

ЖИТОМИР 2018

Теорія і методика українського народного танцю: Методичні рекомендації з навчальної дисципліни / А.М. Чернишова. – Житомир, 2018. – 58 с.

Рецензенти:

Гузун М.С., народний артист України,
заслужений діяч мистецтв Молдови,
почесний громадянин міста Житомира,
художній керівник Житомирського
академічного ансамблю танцю «Сонечко»

Орлова О.А., кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри педагогіки і
андрагогіки Житомирського обласного
інституту післядипломної педагогічної освіти

Методичні рекомендації з навчальної дисципліни «**Теорія і методика українського народного танцю**» у компактній формі відображають матеріал курсу, допомагають сформуванню загального уявлення про предмет вивчення. У методичних рекомендаціях знайшла втілення авторська програма курсу для студентів навчально-наукового інституту педагогіки Житомирського державного університету імені Івана Франка. Методичні рекомендації розраховані на викладачів вищих і середніх навчальних закладів, аспірантів і студентів педагогічних університетів.

ЗМІСТ

Вступ.....	5
Мета та головні завдання вивчення дисципліни «Теорія і методика українського народного танцю».....	6
Інформаційний обсяг навчальної дисципліни.....	7
Розподіл навчальних годин за темами.....	11
Зміст лекцій, практичних занять та самостійної роботи за модулями.....	14
Рекомендації до організації самостійної роботи.....	24
Питання до іспиту з курсу «Теорія і методика українського танцю».....	27
Вимоги до іспиту.....	36
Рекомендована література.....	36
Тестові завдання для перевірки знань студентів після вивчення курсу «Теорія і методика українського народного танцю».....	37

ВСТУП

Курс «Теорія і методика українського народного танцю» є важливою складовою частиною професійного навчання майбутніх керівників шкільних хореографічних гуртків, а також керівників хореографічних ансамблів позашкільних закладів.

Вивчення програмних матеріалів предмета «Теорія і методика українського народного танцю» базується на взаємодії з іншими мистецтвознавчими та спеціальними дисциплінами. Засвоєння предмету допомагає краще пізнати історію хореографії, виховує загальну музичну та хореографічну культуру, розширює світогляд.

Основним завданням предмету є поглиблене вивчення питань теорії у єдності з практикою, що дає можливість студентам опанувати необхідні знання та навички для самостійної педагогічної діяльності.

Вивчаючи рухи українських народних танців, манеру виконання цих рухів та стиль, студент набуває знань та умінь, необхідних для емоційного відтворення художніх образів, а легке і чітке виконання вивчених рухів підвищує його виконавську майстерність.

Український народний танець допомагає студентові розвиватись фізично, прищеплює вміння координувати свої рухи, виховує техніку правильного дихання. При підвищенні технічних можливостей танцюриста, ним краще опановується і стилістика народної хореографії, манера виконання танців.

У майбутнього фахівця розвивається смак, внутрішні почуття, підвищується заохоченість до більш досконалого виконавського рівня, до творчості. В процесі занять викладач знайомить студентів з історією даного танцю, манерою його виконання, з регіоном в якому формувались його самобутні рухи, з характером народу даного регіону, а також з музикою та костюмами.

1. МЕТА ТА ГОЛОВНІ ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ТАНЦЮ»

2.

Основною **метою** викладання дисципліни «Теорія і методика українського народного танцю» є виховання освіченого спеціаліста, який володіє основними знаннями та практичними навичками з українського народного танцю, вміє правильно їх використовувати в практичній роботі по створенню репертуару хореографічного колективу. Курс, розрахований на три роки вивчення, і складається з теоретичних та практичних занять.

Основні **завдання** курсу:

- освоєння теорії та методики викладання українського народного танцю;
- освоєння методики побудови уроку українського народного танцю;
- накопичення теоретичних знань та практичних умінь і навичок по складанню та проведенню уроків українського народного танцю в самодіяльному танцювальному колективі.

По завершенню вивчення курсу студенти повинні **знати**:

- ✓ призначення та методику виконання рухів екзерсису українського народного танцю;
- ✓ кращі зразки українського народного танцю;
- ✓ основу танцювальної культури України;
- ✓ манеру виконання танців різних регіонів України;
- ✓ принципи з'єднання рухів у комбінації біля станка та розгорнутих етюдах на середині зала.

По завершенню вивчення курсу студенти повинні **уміти**:

- ✓ професійно виконувати комбінації українського народного танцю біля станка і передавати національні особливості та манеру їх виконання;
- ✓ показати достатній рівень танцювальної техніки, емоційну виразність при виконанні розгорнутих танцювальних етюдів;
- ✓ аналізувати особливості танцювальних культур різних регіонів України;
- ✓ методично вірно складати комбінації екзерсису українського народного танцю;

✓ проводити уроки українського народного танцю та аналізувати їх сутність.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Український народний танець як вид мистецтва хореографії

Тема 1. Джерела українського хореографічного мистецтва

Загальні питання розвитку хореографічного мистецтва. Труд і танець. Ритм і танець. Танці в житті українського народу. Хореографія українських народних танців. Музика українських народних танців.

Тема 2. Класифікація та характеристика українських народних танців

Народний танець як вид мистецтва хореографії. Хороводи — один з найдавніших видів українського народного танцювального мистецтва, основа української народної хореографії. Побутові танці — невід'ємна частина щоденного життя народу. Сюжетні танці та їх розподіл на групи. Розквіт мистецтва народного танцю на Україні. Народний танець — основа творчої діяльності самодіяльного хореографічного колективу.

Тема 3. Основні терміни і умовні позначення, позиції та положення рук, ніг, корпусу та голови

Загальна характеристика основних рухів українського народного танцю. Терміни і умовні позначення. Позиції і положення рук. Позиції і положення ніг. Положення голови і корпусу. Положення рук у парних танцях, розташування танцюристів. Розташування танцюристів та положення рук у масових танцях.

Змістовий модуль 2. Вивчення танців Центрального регіону України

Тема 1. Характеристика історико-етнографічного регіону Центральної України

Характеристика середнього Подніпров'я. Одяг, як складова матеріальної та духовної культури українців. Екскурсія в історію українського костюма. Характеристика костюму мешканців Центральної України.

Тема 2. Танці Центральної України

Положення рук. Положення рук в парних танцях. Основні кроки та рухи: "бігунець", "тинок", "доріжка", "плетінка", "притупи", "вірвовочка", "вихилясник", "голубець", "голубець в стрибку", "присядки", "повзунці", "підсічка", "кубарик", "оберти", парні повороти.

Рухи українського танцю для чоловіків: "розтяжка в повороті", "щупак" (стрибок, піднімаючи ноги вперед), "кільце" (високий стрибок, піднімаючи ноги назад), "млинок", "підсічка", "мітелочка".

Змістовий модуль 3. Вивчення рухів танців Полісся та Волині

Тема 1. Характеристика історико-етнографічного регіону України Полісся. Характеристика комплексу одягу цього регіону.

Географічна та історико-етнографічна територія Полісся. Народні культурні традиції Полісся. Характеристика комплексу одягу регіону Полісся.

Тема 2. Характеристика історико-етнографічного регіону України Волинь. Характеристика комплексу одягу цього регіону

Географічна та історико-етнографічна територія Волині. Народні культурні традиції Волині. Характеристика комплексу одягу регіону Волинь.

Тема 3. Творчий процес обробки танцювального фольклору в цілях використання його на уроках народного танцю

Творчий процес обробки танцювального фольклору в цілях використання його на уроках народного танцю. Оволодіння умінням аналізу та обробки танцювального фольклору. Обробка місцевого танцювального фольклору на уроках народного танцю в цілях

використання його в постановчій роботі. Відбір матеріалу в залежності від підготовленості курсу.

Змістовий модуль 4. Вивчення танців Поділля та Буковини

Тема 1. Методика побудови уроку українського народного танцю

Методика побудови уроку українського народного танцю.

Побудова уроку: послідовність вправ біля станка та на середині залу, чергування вправ по складності та характеру їх виконання. Ритм та темп уроку.

Методика вивчення рухів. Методично розроблена система викладання матеріалу. Зв'язок принципу викладання з необхідністю рівномірного розвитку фізичного навантаження на суглоби, зв'язки, м'язи.

Послідовність уроку. Вправи біля станка та на середині залу, розучування вправ для рук, корпусу, розучування поз. Розучування танцювальних елементів (кроки, біг, стрибки, оберти, повороти, присядки). Розучування танцювальних комбінацій. Методичні особливості учбово-виховної роботи. Форми та завдання учбово-виховної роботи в хореографічних самодіяльних колективах. Взаємозв'язок та єдність виховних та навчальних цілей в роботі колективу. Врахування вікових особливостей та професійних даних при проведенні учбово-виховної роботи.

Тема 2. Характеристика історико-етнографічних регіонів України Буковина та Поділля. Характеристика комплексу одягу цих регіонів

Походження назви Поділля. Географічне положення Поділля. Регіональні своєрідні риси традиційно-побутової культури Поділля. Підрегіон Прикарпаття – українська Буковина. Своєрідність духовної культури Буковини. Характеристика комплексу одягу цих регіонів.

Змістовий модуль 5. Вивчення методики рухів Прикарпаття та Закарпаття

Тема 1-3. Характеристика історико-етнографічних регіонів України Прикарпаття та Закарпаття. Характеристика комплексу одягу цих регіонів

Етнографічний район Прикарпаття – Покуття. Самобутні етнокультурні реалії Прикарпаття. Співжиття і взаємодія українців – закарпатців з іншими національними меншинами. Характеристика комплексу одягу цих регіонів.

Змістовий модуль 6. Вивчення методики виконання рухів танців Гуцульщини

Тема 1-2. Характеристика історико-етнографічного регіону України Гуцульщини. Характеристика комплексу одягу цього регіону.

Географічне розташування етнографічних груп українців – гуцулів, бойків, лемків. Культурні надбання гуцулів. Своєрідна культура бойків та лемків. Характеристика комплексу одягу Прикарпаття та Гуцульщини.

Змістовий модуль 7. Вивчення методики виконання рухів танців Слобожанщини та Степової України

Тема 1-2. Характеристика історико-етнографічних регіонів України Слобожанщина та Південна Україна. Характеристика комплексу одягу цих регіонів.

Географічне розташування Слобожанщини. Культурні надбання Слобожан. Географічне розташування Степової України. Традиційно-побутова культура Півдня України. Характеристика комплексу одягу цих регіонів.

Змістовий модуль 8. Вивчення методики виконання рухів танців іноетнічних груп населення України

Тема 1. Вивчення танців іноетнічних груп населення України
Взаємовідносини між хореографічними культурами різних країн. Побутування танців інших народів в Україні. Роль міграції населення в процесах взаємовпливу культур. Спільність у фольклорі взагалі і зокрема в хореографії різних народів.

3. РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНИХ ГОДИН ЗА ТЕМАМИ

№	Теми	Всього	Лекції	Практичні	Самостійна робота	Форма контролю
Модуль 1. Український народний танець як вид мистецтва хореографії		90	6	48	36	іспит
1.	Джерела українського хореографічного мистецтва	10	2	2	6	
2.	Класифікація та характеристика українських народних танців	18	2	6	10	
3.	Основні терміни і умовні позначення, позиції та положення рук, ніг, корпусу та голови	62	2	40	20	
Модуль 2. Вивчення танців Центрального регіону України		105	4	50	51	залік
4.	Характеристика історико-етнографічного регіону Центральної України	23	2		21	
5.	Танці Центральної України	82	2	50	30	
Модуль 3. Вивчення рухів танців Полісся та Волині		60	6	28	26	іспит

6.	Характеристика історико-етнографічного регіону України Полісся. Характеристика комплексу одягу цього регіону	22	2	10	10	
7.	Характеристика історико-етнографічного регіону України Волинь. Характеристика комплексу одягу цього регіону	22	2	10	10	
8.	Творчий процес обробки танцювального фольклору в цілях використання його на уроках народного танцю	16	2	8	6	
Модуль 4. Вивчення танців Поділля та Буковини		60	4	24	32	мкр
9.	Методика побудови уроку українського народного танцю	20	2	6	12	
10.	Характеристика історико-етнографічних регіонів України Буковина та Поділля. Характеристика комплексу одягу цих регіонів	40	2	18	20	
Модуль 5. Вивчення методики рухів Прикарпаття та Закарпаття		60	6	28	26	іспит
11.	Характеристика історико-етнографічних регіонів України Прикарпаття та Закарпаття.	60	6	28	26	

	Характеристика комплексу одягу цих регіонів					
Модуль 6. Вивчення методики виконання рухів танців Гуцульщини		60	4	24	32	
12	Характеристика історико-етнографічного регіону України Гуцульщини. Характеристика комплексу одягу цього регіону	60	4	24	32	
Модуль 7. Вивчення методики виконання рухів танців Слобожанщини та Степової України		45	6	14	25	мкр
13	Характеристика історико-етнографічних регіонів України Слобожанщина та Південна Україна. Характеристика комплексу одягу цих регіонів	45	6	14	25	
Модуль 8. Вивчення методики виконання рухів танців іноетнічних груп населення України		60		20	40	іспит
14	Вивчення танців іноетнічних груп населення України	60		20	40	
Всього		540	36	236	268	

4. ЗМІСТ ЛЕКЦІЙ, ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗА МОДУЛЯМИ

Змістовий модуль 1. Український народний танець як вид мистецтва хореографії

Лекційний модуль

Тема 1. Джерела українського хореографічного мистецтва

Загальні питання розвитку хореографічного мистецтва. Труд і танець. Ритм і танець. Танці в житті українського народу. Хореографія українських народних танців. Музика українських народних танців.

Тема 2. Класифікація та характеристика українських народних танців

Народний танець як вид мистецтва хореографії. Хороводи — один з найдавніших видів українського народного танцювального мистецтва, основа української народної хореографії. Побутові танці — невід'ємна частина щоденного життя народу. Сюжетні танці та їх розподіл на групи. Розквіт мистецтва народного танцю на Україні. Народний танець — основа творчої діяльності самодіяльного хореографічного колективу.

Тема 3. Основні терміни і умовні позначення, позиції та положення рук, ніг, корпусу та голови

Загальна характеристика основних рухів українського народного танцю. Терміни і умовні позначення. Позиції і положення рук. Позиції і положення ніг. Положення голови і корпусу. Положення рук у парних танцях, розташування танцюристів. Розташування танцюристів та положення рук у масових танцях.

Практичний модуль

Заняття біля станка.

1. Напівприсідання та повне присідання.
2. Вправи на розвиток рухливості ступні (носок-каблук):
— з роботою п'ятки опорної ноги.
3. Каблучні рухи:
— з додаванням мазка подушечкою.
4. Вправи з ненапруженою ступнею:
— з послідовним переступанням на працюючу ногу.

5. Кругообертальні рухи ногами по підлозі і в повітрі:

- по підлозі носком;
- по підлозі каблуком.

6. Підготовка до "вірьовочки":

— повороти коліна із виворітного в невиворітне положення і навпаки;

— з підйомом на півпальці.

7. М'яке відкривання ноги:

— в поєднанні з "Голубцем".

8. Відкидання ніг з синкопованими ударами півпальців.

9. Різке відкривання ноги в поєднанні з дрібушечками та ударами.

10. Великі кидкові рухи:

— в поєднанні з розтяжкою.

Положення обличчям до станка.

1. Перегинання корпусу в поєднанні з іншими рухами.

2. "Голубець".

3. "Повзунок".

Заняття на середині залу.

Під час занять на середині залу вивчаються танці регіону Центральної України.

Модуль самостійної роботи

1. Робота над удосконаленням виконавської майстерності.

2. Складання комбінацій на основі лексики рухів Центральної України.

3. Методика виконання рухів на основі лексики танців Центральної України – танцювальні біги, бігунки, тинки (малий, середній, великий), тинок у повороті, доріжки, упадання, вихилясники, вірьовочки, притупи, плескачки, присядки, закладки, повзунці.

Форма контролю: іспит.

Змістовий модуль 2. Вивчення танців Центрального регіону України

Лекційний модуль

Тема 1. Характеристика історико-етнографічного регіону Центральної України

Характеристика середнього Подніпров'я. Одяг, як складова матеріальної та духовної культури українців. Екскурсія в історію українського костюма. Характеристика костюму мешканців Центральної України.

Тема 2. Танці Центральної України

Положення рук. Положення рук в парних танцях. Основні кроки та рухи: "бігунець", "тинок", "доріжка", "плетінка", "притупи", "вірьовочка", "вихилясник", "голубець", "голубець в стрибку", "присядки", "повзунці", "підсічка", "кубарик", "оберти", парні повороти.

Рухи українського танцю для чоловіків: "розтяжка в повороті", "щупак" (стрибок, піднімаючи ноги вперед), "кільце" (високий стрибок, піднімаючи ноги назад), "млинок", "підсічка", "мітелочка".

Практичний модуль

Заняття біля станка.

1. Напівприсідання та повне присідання.
2. Вправи на розвиток рухливості ступні (носок-каблук):
  - в поєднанні з маленькими кидками;
  - в поєднанні з підскоками.
3. Каблучні рухи:
  - в поєднанні з "вірьовочкою".
4. Вправи з ненапруженою ступнею:
  - з послідувачим підскоком на опорній нозі.
5. Кругообертальні рухи ногами по підлозі і в повітрі:
  - в повітрі із скороченим та нескороченим підйомом.
6. Підготовка до "вірьовочки":
  - повороти коліна із виворітного в невиворітне положення і навпаки;
  - з додаванням стрибка.
7. М'яке відкривання ноги:
  - в поєднанні з "голубцем".
8. Відкидання ніг з синкопованими ударами півпальців.

9. Різке відкривання ноги в поєднанні з дрібушечками та ударами.

10. Великі кидкові рухи:

— в поєднанні з стрибками.

Положення обличчям до станка.

1. Перегинання корпусу в поєднанні з іншими рухами.

2. "Повзунок".

3. "Револьтад".

Заняття на середині залу.

Під час занять на середині залу вивчаються танці регіону Центральної України.

Вивчення рухів: танцювальні біги, бігунки, тинки (малий, середній, великий), тинок у повороті, доріжки упадання, вихилястики, вірвовочки, притупи, плескачики, присядки, закладки, повзунці.

Модуль самостійної роботи

1. Складання комбінацій на основі лексики рухів Центральної України.

2. Підготувати реферат на тему: «Класифікація та характеристика українських народних танців».

3. Підготувати інформацію у формі доповіді на тему: «Основні положення рук, ніг, корпусу і голови в танцях Центрального регіону України».

Форма контролю – залік.

Змістовий модуль 3. Вивчення рухів танців Полісся та Волині

Лекційний модуль

Тема 1. Характеристика історико-етнографічного регіону України Полісся. Характеристика комплексу одягу цього регіону

Географічна та історико-етнографічна територія Полісся. Народні культурні традиції Полісся. Характеристика комплексу одягу регіону Полісся.

Тема 2. Характеристика історико-етнографічного регіону України Волинь. Характеристика комплексу одягу цього регіону

Географічна та історико-етнографічна територія Волині. Народні культурні традиції Волині. Характеристика комплексу одягу регіону Волинь.

Тема 3. Творчий процес обробки танцювального фольклору в цілях використання його на уроках народного танцю

Творчий процес обробки танцювального фольклору в цілях використання його на уроках народного танцю. Оволодіння умінням аналізу та обробки танцювального фольклору. Обробка місцевого танцювального фольклору на уроках народного танцю в цілях використання його в постановчій роботі. Відбір матеріалу в залежності від підготовленості курсу.

Практичний модуль

1. Напівприсідання та повне присідання в поєднанні з перегинанням корпусу (по позиціям).

2. Вправи на розвиток рухливості ступні (носок-каблук) в характерах різних регіонів з великою кількістю переводів ступні з носка на каблук в більш швидкому темпі.

3. Каблучні рухи:

— в поєднанні з маленькими кидками.

4. Вправи з ненапруженою ступнею:

— з переступанням і подвійними мазками по підлозі.

5. Кругообертальні рухи ногами по підлозі:

— в поєднанні з вправами на розвиток рухливості стопи.

6. Підготовка до "вірьовочки": в поєднанні з другими рухами.

7. М'яке та різке розкривання ноги на 90° з другими рухами.

8. Різке відкривання ноги в поєднанні з другими рухами.

9. Великі кидки:

— в поєднанні з підскоками;

— в поєднанні з підскоком і подвійним ударом ступні.

Положення обличчям до станка.

1."Голубець" із стрибком .

2"Повзунець".

Заняття на середині залу.

Під час занять на середині залу вивчаються танці регіонів: Волині та Полісся: танцювальні кроки, кроки з каблука, бокові кроки, переступання, танцювальні біги, бігунці, тинки, припадання з підскоком, вихилясник в повороті, маятник, вірьовочки, дрібушечки, притупи вибиванці та підкуйки, повороти та оберти.

Модуль самостійної роботи

1. Робота над удосконаленням виконавської майстерності.
2. Складання комбінацій на основі лексики танців Полісся та Волині.

Форма контролю: іспит.

Змістовий модуль 4. Вивчення танців Поділля та Буковини

Лекційний модуль

Тема 1. Методика побудови уроку українського народного танцю

Методика побудови уроку українського народного танцю. Побудова уроку: послідовність вправ біля станка та на середині залу, чергування вправ по складності та характеру їх виконання. Ритм та темп уроку.

Методика вивчення рухів. Методично розроблена система викладання матеріалу. Зв'язок принципу викладання з необхідністю рівномірного розвитку фізичного навантаження на суглоби, зв'язки, м'язи.

Послідовність уроку. Вправи біля станка та на середині залу, розучування вправ для рук, корпусу, розучування поз. Розучування танцювальних елементів (кроки, біг, стрибки, оберти, повороти, присядки). Розучування танцювальних комбінацій. Методичні особливості учбово-виховної роботи. Форми та завдання учбово-виховної роботи в хореографічних самодіяльних колективах. Взаємозв'язок та єдність виховних та навчальних цілей в роботі колективу. Врахування вікових особливостей та професійних даних при проведенні учбово-виховної роботи.

Тема 2. Характеристика історико-етнографічних регіонів України Буковина та Поділля. Характеристика комплексу одягу цих регіонів

Походження назви Поділля. Географічне положення Поділля. Регіональні своєрідні риси традиційно-побутової культури Поділля. Підрегіон Прикарпаття – українська Буковина. Своєрідність духовної культури Буковини. Характеристика комплексу одягу цих регіонів.

Практичний модуль

1. Напівприсідання та повне присідання в поєднанні з перегинанням корпусу (по позиціям).

2. Вправи на розвиток рухливості ступні (носок-каблук) в характерах різних регіонів з великою кількістю переводів ступні з носка на каблук в більш швидкому темпі.

3. Каблучні рухи:

— в поєднанні з вистукуванням.

4. Вправи з ненапруженою ступнею:

— "віяло" з підскоками на опорній нозі.

5. Кругообертальні рухи ногами по підлозі:

— на глибокому присіданні (для чоловіків).

6. Підготовка до "вірвочки": в поєднанні з другими рухами.

7. М'яке та різке розкривання ноги на 90° з другими рухами.

8. Різке відкривання ноги в поєднанні з другими рухами.

9. Великі кидки:

— з переступаннями і підскоками.

Положення обличчям до станка.

1. "Підскок - розніжка".

2. "Закладки".

Заняття на середині залу.

Під час занять на середині залу вивчаються танці регіонів: Буковини та Поділля: буковинський перемінний крок, буковинський синкопований, боковий буковинський хід, свердло, синкопована підкуйка із свердлом, буковинський боковий хід з плесканням по

підлозі, подільський перемінний крок, крок з притупом з танцю «Ставчанка», голубці з танцю «Подоланка».

Модуль самостійної роботи

1. Робота над удосконаленням виконавської майстерності.
2. Розібрати по запису подільський танок «Віз».
3. Розібрати по запису «Буковинський парубоцький».

Форма контролю: аудиторна контрольна робота.

Змістовий модуль 5. Вивчення методики рухів Прикарпаття та Закарпаття

Лекційний модуль

Тема 1-3. Характеристика історико-етнографічних регіонів України Прикарпаття та Закарпаття. Характеристика комплексу одягу цих регіонів

Етнографічний район Прикарпаття – Покуття. Самобутні етнокультурні реалії Прикарпаття. Співжиття і взаємодія українців – закарпатців з іншими національними меншинами. Характеристика комплексу одягу цих регіонів.

Практичний модуль

Вивчення методики виконання рухів на основі лексики регіонів України – Прикарпаття та Закарпаття: основний хід закарпатського танцю «Увиванець», прикарпатського танцю «Голубка» та «Горянка», упадання вперед за шостою позицією з танцю «Голубка», «ластівка» з танцю «Півторак», парні повороти з танцю «Увиванець», дрібушечки та вибиванці з танцю «Увиванець», присядки, основний крок з танцю «Березнянка» та «Дуботанець».

Модуль самостійної роботи

1. Робота над удосконаленням виконавської майстерності.
2. Розібрати по запису прикарпатський танок «Півторак».
3. Скласти танцювальні комбінації на середині залу і зробити мовно-графічний запис цих комбінацій у зошиті. Підібрати ілюстративний матеріал.

Форма контролю: іспит.

Змістовий модуль 6. Вивчення методики виконання рухів танців Гуцульщини

Лекційний модуль

Тема 1-2. Характеристика історико-етнографічного регіону України Гуцульщини. Характеристика комплексу одягу цього регіону
Географічне розташування етнографічних груп українців – гуцулів, бойків, лемків. Культурні надбання гуцулів. Своєрідна культура бойків та лемків. Характеристика комплексу одягу Прикарпаття та Гуцульщини.

Практичний модуль

Вивчення методики виконання рухів на основі лексики регіону України – Гуцульщина, та підрегіонів – Лемківщина та Бойківщина: гуцульський перемінний крок, гуцульський хід з підскоком, свердло, тропіток, гуцульська підкуйка, гуцульські присядки, гуцульський поворот на низьких півпальцях, гуцульська погаренка середня та висока, рухи з бойківських танців – «Увиванець», «Чабан», рухи лемківського танцю «Гоп-мазур».

Модуль самостійної роботи

1. Робота над удосконаленням виконавської майстерності.
2. Розібрати по запису гуцульський танок «Коломийка».
3. Підготувати інформацію у вигляді доповіді на тему: «Загальна характеристика основних позицій та положень рук, ніг, корпусу та голови, основних розташувань у парних та масових танцях Гуцульщини».
4. На основі вивченого лексичного матеріалу скласти танцювальні комбінації з методичними вказівками та музичним додатком.

Змістовий модуль 7. Вивчення методики виконання рухів танців Слобожанщини та Степової України

Лекційний модуль

Тема 1-2. Характеристика історико-етнографічних регіонів України Слобожанщина та Південна Україна. Характеристика комплексу одягу цих регіонів.

Географічне розташування Слобожанщини. Культурні надбання Слобожан. Географічне розташування Степової України. Традиційно-побутова культура Півдня України. Характеристика комплексу одягу цих регіонів.

Практичний модуль

Вивчення методики виконання рухів на основі лексики регіонів України – Слобожанщина та Південна Україна: танцювальні біги, бігунці, варіант тинка з притупом, доріжка з дробіткою, упадання з поворотом (жіноча), вихилясники, вірьовочки, вибиванці, дрібушечки, притупи, присядки, повороти та оберти.

Лексичні елементи, комбінації та етюди на основі лексики танців: «Катерина», «Слобожанська полька», «Хортичанка», «Херсонський гопак».

Модуль самостійної роботи

1. Робота над удосконаленням виконавської майстерності.
2. Розібрати по запису танок «Катерина».
3. Скласти танцювальні комбінації і зробити запис у «Зошиті» з методичними вказівками та музичним додатком.

Форма контролю: аудиторна контрольна робота.

Змістовий модуль 8. Вивчення методики виконання рухів танців іноетнічних груп населення України

Тема 1. Вивчення танців іноетнічних груп населення України
Взаємовідносини між хореографічними культурами різних країн. Побутування танців інших народів в Україні. Роль міграції населення в процесах взаємовпливу культур. Спільність у фольклорі взагалі і зокрема в хореографії різних народів.

Практичний модуль

Вивчення методики виконання рухів на основі лексики танців іноетнічних груп населення України: основні угорські рухи, танцювальні рухи росіян, білорусів, молдован, євреїв та поляків.

Лексичні елементи, комбінації та етюди на основі лексики білоруських, російських, польських, єврейських, угорських та молдавських танців.

Модуль самостійної роботи

1. Робота над удосконаленням виконавської майстерності.
2. Складання комбінацій та етюдів.
3. Підготувати реферат на тему: «Взаємовплив та взаємозбагачення українського народного танцю і танцювального мистецтва іноетнічних груп населення України».
4. Підібрати матеріал про творчу діяльність колективів, що представляють мистецтво іноетнічних груп населення України.

Форма контролю: іспит.

5. РЕКОМЕНДАЦІ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота є невід'ємною складовою вивчення навчальної дисципліни. Вона здійснюється за такими напрямками:

- підготовка теоретичних питань та практичних завдань до практичних занять;
- підготовка рефератів;
- виконання індивідуальних (професійно-орієнтованих) завдань;
- підготовка до підсумкових модульних робіт;
- підготовка до заліку та екзамену.

Підготовка теоретичних питань до практичних занять передбачає опрацювання питань теми практичного заняття. Ці питання могли як розглядати під час лекції, так і виноситися на самостійне опрацювання.

Алгоритм підготовки.

- Визначте питання для підготовки (Ви маєте розглянути усі питання, зазначені у плані практичного заняття).
- Візьміть у бібліотеці університету (читальному залі або на кафедрі) джерела, зазначені у списку основної літератури до заняття. При підборі літератури Ви можете користуватися бібліотечними каталогами (алфавітним, предметним або систематичним).
- Визначте розділи (теми або параграфи), у яких розкрито питання практичного заняття.
- Прочитайте ці розділи.
- Складіть план (простий або складний) відповіді на кожне питання.
- Визначте основні поняття, які Ви повинні засвоїти.
- Проаналізуйте, як опрацьований матеріал пов'язаний з іншими питаннями теми.
- Для кращого засвоєння та запам'ятовування матеріалу складіть короткий конспект, схеми, таблиці або графіки по прочитаному матеріалу.
- Визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які Ви недостатньо зрозуміли. З цими питаннями Ви можете звернутися на консультації до викладача.
- Перевірте, як Ви засвоїли опрацьоване питання.

Підготовка практичних завдань до практичних занять передбачає роботу за таким алгоритмом:

1. Уважно прочитайте план практичного заняття (у робочій програмі або інструктивно-методичних матеріалах).
2. На основі плану визначте, які рухи чи елементи ви маєте засвоїти.
3. Користуючись літературою, зазначеною у плані практичного заняття, знайдіть опис потрібного руху чи елемента, та розберіть його виконання.
4. Уважно прочитайте матеріал, особливу увагу зверніть на такі пункти як методика виконання, значення, правильність виконання, ускладнення, основні помилки під час виконання руху.
5. Приступайте до виконання.

6. Зверніть увагу на положення голови, рук та корпусу під час виконання рухів.
7. Виконуйте рух, щоб досягти чистоти виконання.
8. Спробуйте поєднувати вивчені рухи у комбінації.
9. Після досягнення правильного та чіткого виконання рухів, спробуйте скласти етюд, використовуючи вивчений матеріал.

Пам'ятайте: якщо ви не змогли самостійно знайти відповіді на питання, поставте їх викладачеві на практичному занятті або на консультації. Ставити питання на екзамені вже запізно.

Підготовка рефератів передбачає глибокий та детальний аналіз проблеми, внесеної у темі реферату.

Алгоритм підготовки.

- Ознайомтеся з вимогами до реферату.
- Підберіть літературу, у якій розкривається тема реферату. При підборі літератури Ви можете користуватися бібліотечними каталогами (алфавітним, предметним або систематичним).
- Складіть план реферату.
- Опрацюйте літературні джерела, користуючись порадами до конспектування першоджерел.
- Систематизуйте опрацьований матеріал відповідно до плану реферату.
- Дайте власний критичний аналіз та оцінку висвітленої проблеми.
- Оформіть реферат відповідно до вимог.
- На основі реферату підготуйте усну доповідь на практичне заняття.

Примітка: якщо ви маєте труднощі у підготовці окремих теоретичних питань або виконанні практичних завдань, ви можете звернутися за консультацією до викладача.

Підготовка до аудиторної контрольної роботи (АКР), заліку та екзамену має на меті узагальнення та систематизацію знань з окремого модуля або дисципліни у цілому.

Алгоритм виконання

- Ознайомтеся з переліком питань та завдань до заліку.

- Підберіть підручники, інструктивно-методичні матеріали або іншу довідкову літературу, необхідну для підготовки (її перелік Ви можете знайти в робочій програмі або інструктивно-методичних матеріалах).

- Перегляньте зміст кожного питання, користуючись власними конспектами або підручниками.

- Визначте рівень знань з кожного питання.

- Визначте питання, які потребують ретельнішої підготовки (опрацювання додаткової літератури, складання конспектів, схем, виконання окремих завдань тощо). З цією метою зверніться до алгоритму підготовки теоретичних питань до практичних занять та виконання завдань до практичних занять.

- Для самоперевірки перекажіть теоретичні питання або виконайте практичне завдання.

6. ПИТАННЯ ДО ІСПИТУ З КУРСУ «ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА УКРАЇНСЬКОГО ТАНЦЮ»

Для студентів I курсу (I семестр)

I. Теоретичні завдання

1. Народний танець як вид мистецтва хореографії.
2. Хороводи — один з найдавніших видів українського народного танцювального мистецтва, основа української народної хореографії.
3. Побутові танці — невід'ємна частина щоденного життя народу.
4. Сюжетні танці та їх розподіл на групи.
5. Розквіт мистецтва народного танцю на Україні.
6. Народний танець — основа творчої діяльності самодіяльного хореографічного колективу.
7. Загальна характеристика основних рухів українського народного танцю.
8. Терміни і умовні позначення.
9. Позиції і положення рук в українському танці.

10. Позиції і положення ніг в українському танці.
11. Положення голови і корпусу в українському танці.
12. Положення рук у парних українських танцях, розташування танцюристів.
13. Розташування танцюристів та положення рук у масових українських танцях.
14. Танці Центральної України: географічне розташування регіону, склад областей, танцювальна культура (основні види танців), костюм виконавців.
15. Танці Центральної України: положення рук, положення рук в парних танцях, основні кроки та рухи, рухи українського танцю для чоловіків.

II. Професійно-орієнтовані завдання

1. Методика виконання напівприсідання та повні присідання по 1, 2, 3 та 6 позиціях (плавні, різкі), значення, правильність виконання, основні помилки під час виконання руху.
2. Методика виконання battement tendu №1 (значення, правильність виконання, основні помилки під час виконання руху, ускладнення руху).
3. Методика виконання battement tendu №4 (значення, правильність виконання, основні помилки під час виконання руху, ускладнення руху).
4. Методика виконання battement tendu №3 (значення, правильність виконання, основні помилки під час виконання руху, ускладнення руху).
5. Методика виконання battement tendu №5 (значення, правильність виконання, основні помилки під час виконання руху, ускладнення руху).
6. Методика виконання battement tendu jete (значення, правильність виконання, основні помилки під час виконання руху, ускладнення руху).
7. Методика виконання середнього battement (значення, правильність виконання, основні помилки під час виконання руху, ускладнення).

8. Методика виконання Flic-flac (значення, правильність виконання, основні помилки під час виконання руху, ускладнення).
9. Методика виконання rond de jambe par terre та rond de pied (значення, правильність виконання, основні помилки під час виконання руху, ускладнення).
10. Методика виконання pas tortille: одинарні, подвійні (значення, правильність виконання, основні помилки під час виконання руху).
11. Методика виконання підготовки до вірвовочки (значення, правильність виконання, основні помилки під час виконання руху, ускладнення руху).
12. Методика виконання battement developpe (значення, правильність виконання, основні помилки під час виконання руху, ускладнення).
13. Методика виконання grand battement jete по першій позиції з зупинкою робочої ноги на носок.
14. Методика виконання підготовчої вправи до "штопору".
15. Методика виконання розтяжки обличчям до станка.
16. Методика виконання підготовчої вправи до "голубця" обличчям до станка.
17. Методика виконання підготовчої вправи до "повзунка" біля станка.

III. Творчо-практичні завдання

Побудувати танцювальну комбінацію по діагоналі (16 тактів), по колу (16 тактів), на середині залу (32 такти) та ліричну комбінацію на середині залу (16 тактів), використовуючи лексику танців Центральної України.

Для студентів II курсу (III семестр)

I. Теоретичні завдання

1. Народний танець як вид мистецтва хореографії.
2. Хороводи — один з найдавніших видів українського народного танцювального мистецтва, основа української народної хореографії.

3. Побутові танці — невід'ємна частина щоденного життя народу.
4. Сюжетні танці та їх розподіл на групи.
5. Загальна характеристика основних рухів українського народного танцю.
6. Позиції і положення рук в українському народному танці.
7. Позиції і положення ніг в українському народному танці.
8. Розташування танцюристів та положення рук у масових українських танцях.
9. Дві групи рухів українського народного танцю та їх характерні ознаки.
10. Методика побудови уроку українського народного танцю.
11. Творчий процес обробки танцювального фольклору в цілях використання його на уроках українського народного танцю.
12. Танці Полісся: географічне розташування регіону, склад областей, танцювальна культура (основні види танців), костюм виконавців.
13. Танці Полісся: положення рук, положення рук в парних танцях, основні кроки та рухи.
14. Танцювальна культура Волині: географічне розташування регіону, склад областей, танцювальна культура (основні види танців), костюм виконавців.
15. Танцювальна культура Волині: положення рук, положення рук в парних танцях, основні кроки та рухи.

II. Професійно-орієнтовані завдання

1. Методика виконання напівприсідання та повного присідання по невиворітним та виворітним позиціям.
2. Методика виконання *battement tendu* №1 у поєднанні із *battement tendu* №4.
3. Методика виконання *battement tendu* №3 у поєднанні із *battement tendu* №5.
4. Методика виконання *battement tendu* №6.
5. Методика виконання *battement tendu* №7.
6. Методика виконання маленьких наскрізних кидків.
7. Методика виконання *rond de jambe* та *rond de pied* в повітрі на 45°.

8. Методика виконання *Flik-flak* з з акцентованим рухом до себе.
9. Методика виконання *Flik-flak* з ударом носком робочої ноги по підлозі.
10. Методика виконання *Double flik*.
11. Методика виконання *Pas tortille* з виходом на півпальці.
12. Методика виконання «штопора».
13. Методика виконання підготовки до «вірьовочки» з чергуванням виворітного і не виворітного положення колін.
14. Методика виконання *battement developpe* на півпальцях та з одинарним ударом п'ятки опорної ноги.
15. Методика виконання *grand battement jete tombe coupe*.

III. Творчо-практичні завдання

Побудувати комбінацію по діагоналі (32 такти), на середині залу (32 такти), використовуючи лексику танців Центральної України, Полісся та Волині.

Для студентів III курсу (V семестр)

I. Теоретичні завдання

1. Музичний супровід на уроках українського народного танцю.
2. Виховання музичності на уроках українського народного танцю.
3. Відповідність рухів структурі вибраного музичного матеріалу на уроках українського народного танцю.
4. Творчий контакт в роботі педагога та концертмейстера на уроках українського народного танцю.
5. Робота педагога по підбору музичного матеріалу для супроводу уроку та постановочної роботи.
6. Взаємозв'язок та взаємодія всіх частин уроку українського народного танцю.
7. Побудова уроку українського народного танцю в залежності від поставленої мети, завдань та задач.
8. Побудова уроку українського народного танцю в залежності від рівня підготовленості колективу.

9. Складання уроку українського народного танцю з урахуванням специфіки чоловічої та жіночої техніки.
10. Методи та прийоми ведення уроку українського народного танцю.
11. Проведення аналізу занять з українського народного танцю.
12. Особливості складання розгорнутих етюдів із застосуванням вивчених рухів українського народного танцю.
13. Танцювальна культура Поділля та Буковини: географічне розташування регіонів, склад областей, танцювальна культура (основні види танців), костюм виконавців.
14. Танці Поділля та Буковини: положення рук, положення рук в парних танцях, основні кроки та рухи.
15. Танцювальна культура Прикарпаття та Закарпаття: географічне розташування регіонів, склад областей, танцювальна культура (основні види танців), костюм виконавців.
16. Танці Прикарпаття та Закарпаття: положення рук, положення рук в парних танцях, основні кроки та рухи.

II. Професійно-орієнтовані завдання

1. Методика виконання напівприсідання та повного присідання по невиворітним та виворітним позиціям.
2. Методика виконання та поєднання вправ на розвиток рухливості ступні (battement tendu № 1 та battement tendu № 4) по невиворітним позиціям.
3. Методика виконання каблучних рухів (battement tendu №3 та battement tendu №5) в поєднанні з дрібними вистукуваннями.
4. Методика виконання каблучних рухів (battement tendu №3 та battement tendu №5) в поєднанні з "колупалочкою".
5. Методика виконання battement tendu jete у розвитку зі зміною темпоритму.
6. Методика виконання rond de jambe par terre та rond de pied в повітрі на 45°.
7. Методика виконання rond de jambe par terre та rond de pied в повітрі на 45° в поєднанні з вправами на розвиток рухливості ступні (battement tendu № 4).
8. Методика виконання rond de pied та rond de jambe на 25° з заворотом опорної п'ятки.

9. Методика виконання "віяло" в повітрі з підскоком на опорній нозі.
10. Методика виконання Double flik.
11. Методика виконання Flik-flak зі стрибком і переступанням.
12. Методика виконання Pas tortille з стрибком на опорній нозі та виходом на півпальці.
13. Методика виконання вистукування в характері закарпатського танцю.
14. Методика виконання підготовки до «вірвовочки» зі стрибком та обертом на 180°.
15. Методика виконання Battement fondu на 90° з виходом на півпальці.
16. Методика виконання battement developpe з подвійним ударом п'ятки опорної ноги.
17. Методика виконання Grand battement jete крізь I позицію ніг у поєднанні з ножицями на стрибку.
18. Методика виконання „повзунок" з ударами ступні об підлогу обличчям до станка.

III. Творчо-практичні завдання

1. Скласти комбінацію demi та grand plie біля станка, використовуючи лексику танців Центральної України.
2. Скласти комбінацію battement tendu № 1, 4 біля станка, використовуючи лексику танців Полісся.
3. Скласти комбінацію battement tendu №3, 5, 7 біля станка у характері гуцульського танцю.
4. Скласти комбінацію battement tendu jete біля станка, використовуючи лексику танців Волині.
5. Скласти комбінацію rond de jambe par terre та rond de pied біля станка, використовуючи лексику танців Прикарпаття.
6. Скласти комбінацію середній батман та Flik-flak біля станка у характері закарпатського танцю.
7. Скласти жіночу комбінацію Pas tortille біля станка. використовуючи лексику танців Центральної України.
8. Скласти комбінацію battement developpe у характері поліського танцю.
9. Скласти комбінацію Grand battement jete біля станка, використовуючи лексику танців Центральної України.

10. Скласти танцювальну комбінацію по діагоналі на 32 такти, використовуючи лексику танців Центральної України.
11. Скласти комбінацію по діагоналі на 32 такти, використовуючи лексику танців Полісся.
12. Скласти комбінацію по діагоналі на 32 такти, використовуючи лексику танців Волині.
13. Скласти комбінацію по діагоналі на 32 такти, використовуючи лексику танців Прикарпаття.
14. Скласти комбінацію на середині залу на 32 такти, використовуючи лексику танців Прикарпаття.
15. Скласти танцювальну комбінацію на середині залу на 32 такти, використовуючи лексику танців Буковини.
16. Скласти танцювальну комбінацію на середині залу на 32 такти, використовуючи лексику танців Закарпаття.
17. Скласти танцювальну комбінацію на середині залу на 32 такти, використовуючи лексику танців Центральної України.

Для студентів IV курсу (VIII семестр)

I. Творчо-практичне завдання біля станка

1. Скласти комбінацію *demi* та *grand plie* біля станка, використовуючи лексику танців Центральної України.
2. Скласти комбінацію *battement tendu* № 1, 4 біля станка, використовуючи лексику танців Волині.
3. Скласти комбінацію *battement tendu* №3, 5, 6, 7 біля станка у характері буковинського танцю.
4. Скласти комбінацію *battement tendu jete* біля станка, використовуючи лексику танців Полісся.
5. Скласти комбінацію *rond de jambe par terre* та *rond de pied* біля станка, використовуючи лексику танців Прикарпаття.
6. Скласти комбінацію середній батман та *Flik-flak* біля станка у характері закарпатського танцю.
7. Скласти комбінацію *Pas tortille* біля станка. використовуючи лексику танців Центральної України.
8. Скласти комбінацію вистукування біля станка. використовуючи лексику танців Слобожанщини.

9. Скласти комбінацію підготовки до віршовочки біля станка, використовуючи лексику танців Центральної України.
10. Скласти комбінацію *battement developpe* у характері волинського танцю.
11. Скласти комбінацію *Grand battement jete* біля станка у характері танців Центральної України.

II. Творчо-практичне завдання на середині залу

1. Скласти танцювальну комбінацію по діагоналі на 32 такти, використовуючи лексику танців Центральної України.
2. Скласти комбінацію по діагоналі на 32 такти, використовуючи лексику танців Полісся.
3. Скласти комбінацію по діагоналі на 32 такти, використовуючи лексику танців Волині.
4. Скласти комбінацію по діагоналі на 32 такти, використовуючи лексику танців Прикарпаття.
5. Скласти комбінацію по діагоналі на 32 такти, використовуючи лексику танців Буковини.
6. Скласти комбінацію по діагоналі на 32 такти, використовуючи лексику танців Закарпаття.
7. Скласти комбінацію по діагоналі на 32 такти, використовуючи лексику танців Слобожанщини.
8. Скласти комбінацію на середині залу на 32 такти, використовуючи лексику танців Прикарпаття.
9. Скласти танцювальну комбінацію на середині залу на 32 такти, використовуючи лексику танців Буковини.
10. Скласти танцювальну комбінацію на середині залу на 32 такти, використовуючи лексику танців Закарпаття.
11. Скласти танцювальну комбінацію на середині залу на 32 такти, використовуючи лексику танців Центральної України.
12. Скласти танцювальну комбінацію на середині залу на 32 такти, використовуючи лексику танців Полісся.
13. Скласти танцювальну комбінацію на середині залу на 32 такти, використовуючи лексику танців Волині.
14. Скласти танцювальну комбінацію на середині залу на 32 такти, використовуючи лексику танців Слобожанщини.

7. ВИМОГИ ДО ІСПИТУ

✓ *Теоретичне опитування:* знання матеріалу, вивченого упродовж навчального року. Знання методики виконання усіх вивчених рухів.

✓ *Практичний показ.* Методично правильне виконання вивчених вправ, рухів, танцювальних композицій та етюдів. Пояснення виконуваних вправ та комбінацій. Показ складених навчальних комбінацій, пояснення виконання.

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Академія наук України, інститут мистецтвознавства, фольклору та етнографії ім. М.Г.Рильського. Танцювальні пісні. — К., Наукова думка, 1970.

2. Бібліотека художньої самодіяльності. Голубка. Танці з репертуару заслуженого ансамблю "Галичина". — К., Мистецтво, 1972.

3. Бібліотека художньої самодіяльності. Танці Волині. — К., Мистецтво, 1973.

4. Василенко К. Лексика українського народного танцю. — К., Мистецтво, 1975.

5. Василенко К. Лексика українського народно-сценічного танцю. - К., 1996 р.

6. Верховинець В. Теорія українського народного танцю. — Полтава, 1978.

7. Герасимчук Р. Гуцульські танці. - Львів. 1939.

8. Гуменюк А. Народне хореографічне мистецтво України. - К., вид-во АН УРСР 1963р.

9. Гуменюк А. Українські народні танці. - К., вид-во АН УРСР, 1962 р.

10. А.І. Гуменюк. Українські народні танці.— К., Наукова думка, 1969.

11. Є. Зайцев. Основи народно-сценічного танцю. — К., Мистецтво, 1975.

12. А. Стуколкіна. Чотири екзерсиса. Уроки характерного танцю. — М., Всеросійська театральна спілка, 1972.

13. Танцювальна веселка. Репертуарний збірник. — К., "Мистецтво", 1975.

14. Ткаченко Т. Народний танець. - М, Мистецтво, 1954 о.

15. Щедрик. Репертуарний збірник. — К., Мистецтво, 1973.

9. ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ ПІСЛЯ ВИВЧЕННЯ КУРСУ «ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ТАНЦЮ»

Завдання: обрати правильну відповідь

1. Джерелом хореографічного мистецтва є:

- a. класичний танець;
- b. народний танець;
- c. історико-побутовий танець;
- d. сучасний танець;
- e. бальний танець.

2. Зі скількох частин побудований урок українського народного танцю?

- a. одної;
- b. двох;
- c. трьох;
- d. чотирьох;
- e. п'яти.

3. Урок українського народного танцю побудований за принципами:

- a. уроку класичного танцю;
- b. народної хореографії;
- c. уроку сучасного танцю;
- d. бальної хореографії;
- e. загальної педагогіки.

4. Хто розробив усталені для всіх національних танців у народно-сценічному танці позиції та положення рук і ніг?

- a. Є. Зайцев;
- b. К.Зацепіна, А.Климов, К.Ріхтер, Н.Толстая, Є.Фарманянц;
- c. А. Ширяєв, А. Бочаров , А. Лопухов;
- d. Т.С.Ткаченко;
- e. П.П. Вірський.

5. Основою української народно-сценічної хореографії є:

- a. музика;
- b. танцювальний рух;
- c. жест;
- d. міміка;
- e. костюм.

6. На уроці українського народного танцю екзерсис біля станка починається з:

- a. battement tendu;
- b. battements fondu;
- c. підготовки до вірьовочки;
- d. plie;
- e. розтяжки.

7. Екзерсис на уроці українського народного танцю відрізняється від класичного:

- a. м'якістю і чіткістю виконання;
- b. свободою корпусу, рук, ніг і голови;
- c. невиворітністю та свободою виконання рухів;
- d. стриманістю та зажатістю;
- e. виворітністю та емоційним забарвленням.

8. Хто з українських хореографів вперше науково обґрунтував класифікацію українських танцювальних рухів:

- a. Є.Зайцев;
- b. К.Василенко

- c. П.Вірський
- d. А.Кривохижа
- e. Т.Ткаченко.

9. Українській танцювальній чоловічій техніці притаманні:

- a. рухи на пальцях,
- b. рухи на колінах;
- c. природний дар до стрибків, віртуозність низових рухів;
- d. рухи по 6-ій позиції;
- e. рухи на напівзігнутих ногах.

10. Танець "Лісоруб" дістав таку назву тому, що сюжетом його є:

- a. трудовий процес пошиття взуття;
- b. трудовий процес збору врожаю;
- c. трудовий процес сіяння проса;
- d. трудовий процес рубання лісу;
- e. трудовий процес збору пшениці.

11. Екзерсис біля станка на уроці українського народного танцю закінчується:

- a. battement tendu;
- b. battements fondu;
- c. підготовкою до вірьовочки;
- d. підготовкою до напівприсядки, присядки, голубців, revoltades;
- e. grand battement jetes.

12. Починати заняття посеред залу на уроці українського народного танцю доцільно з:

- a. вивчення танцювальних ходів по колу;
- b. розтяжки на підлозі;
- c. повтору окремих вправ, що виконувалися біля станка;
- d. розучування повільних рухів з перегинанням корпусу;
- e. обертань.

13. Скільки основних позицій рук в українському народному танці?
- a. дві;
  - b. три;
  - c. чотири;
  - d. п'ять;
  - e. шість.
14. Відомий український фольклорист-хореограф:
- a. П.Вірський;
  - b. А.Лопухов;
  - c. Є.Зайцев;
  - d. Т.С.Ткаченко;
  - e. В.Верховинець.
15. Чим завершується урок українського народного танцю?
- a. port de bras;
  - b. adagio;
  - c. allegro;
  - d. екзерсисом біля станка;
  - e. розтяжками.
16. Battement tendu № 1 належить до:
- a. навколо обертальних рухів;
  - b. вправ на вистукування;
  - c. вправ з вільною ступнею;
  - d. вправ на розвиток рухливості ступні;
  - e. каблучних вправ.
17. Напівприсідання – це ?
- a. petit-plie;
  - b. demi plie;
  - c. grand plie;
  - d. pas tortillé;
  - e. port de bras.
18. Battement tendu №1 доцільно використовувати у поєднанні

із:

- a. battement tendu №3;
- b. battement tendu № 6;
- c. battement tendu jete;
- d. battement tendu № 4;
- e. battement tendu №2.

19. Ковзання носком по підлозі з виштовхуванням п'ятки опорної ноги – це:

- a. battement tendu №1;
- b. battement tendu №2;
- c. battement tendu №3;
- d. battement tendu №4;
- e. battement tendu №6.

20. Винесення робочої ноги на п'ятку з акцентом п'ятки опорної ноги – це:

- a. battement tendu №1;
- b. battement tendu №2;
- c. battement tendu №3;
- d. battement tendu №4;
- e. battement tendu №6.

21. Виведення ступні вперед і переведення її з носка на п'ятку та з п'ятки на носок – це:

- a. battement tendu №1;
- b. battement tendu №2;
- c. battement tendu №3;
- d. battement tendu №4;
- e. battement tendu №6.

22. Винесення ноги вбік на п'ятку та перенесення з носка знову на п'ятку – це:

- a. battement tendu №1;
- b. battement tendu №2;
- c. battement tendu №3;
- d. battement tendu №4;

e. battement tendu №5.

23. П'яткова вправа з мазком подушечкою ступні по підлозі – це:

- a. battement tendu №7;
- b. battement tendu №6;
- c. battement tendu №5;
- d. battement tendu №4;
- e. battement tendu №3.

24. Винесення робочої ноги на п'ятку з наступним переступанням на обох ногах – це:

- a. battement tendu №7;
- b. battement №6;
- c. battement tendu №5;
- d. battement tendu №4;
- e. battement tendu №3.

25. Маленькі кидки з акцентованим ударом п'ятки опорної ноги – це:

- a. battement tendu;
- b. battement fondu;
- c. battement tendus jete;
- d. battement developpe;
- e. grand battements jetes.

26. Кругообертальний рух носком робочої ноги по підлозі – це:

- a. pas tortillé;
- b. rond de pied;
- c. battement fondu;
- d. rond de jambe par terre;
- e. шпопор.

27. Кругообертання п'ятки робочої ноги по підлозі – це:

- a. pas tortillé;
- b. rond de pied;
- c. battement fondu;

- d. rond de jambe par terre;
- e. штопор.

28. М'яке відкривання ноги на 90° - це:

- a. battement développé legato;
- b. battement fondu;
- c. rond de jambe par terre;
- d. grand battements jetés;
- e. battement développé staccato.

29. Великі кидкові рухи – це:

- a. battement développé;
- b. battement fondu;
- c. grand battements jetés;
- d. battement tendus jeté;
- e. battement tendu.

30. Battement tendu № 3 належить до:

- a. обертальних та навколо обертальних рухів;
- b. вправ на вистукування;
- c. вправ з вільною ступнею;
- d. вправ на розвиток рухливості ступні;
- e. каблучних вправ.

31. Battement tendu № 4 належить до:

- a. обертальних та навколо обертальних рухів;
- b. вправ на вистукування;
- c. вправ на розвиток рухливості ступні;
- d. вправ з вільною ступнею;
- e. каблучних вправ.

32. Battement tendu № 5 належить до:

- a. обертальних та навколо обертальних рухів;
- b. вправ на вистукування;
- c. вправ з вільною ступнею;
- d. вправ на розвиток рухливості ступні;
- e. каблучних вправ.

33. Battement tendu № 6 належить до:

- a. обертальних та навколо обертальних рухів;
- b. вправ на вистукування;
- c. вправ з вільною ступнею;
- d. каблучних вправ;
- e. вправ на розвиток рухливості ступні.

34. Battement tendu № 7 належить до:

- a. обертальних та навколо обертальних рухів;
- b. вправ на вистукування;
- c. вправ з вільною ступнею;
- d. вправ на розвиток рухливості ступні;
- e. каблучних вправ.

35. Battement tendu jete належить до:

- a. обертальних та навколо обертальних рухів;
- b. вправ на вистукування;
- c. вправ з вільною ступнею;
- d. вправ на розвиток рухливості ступні;
- e. каблучних вправ.

36. Наскрізнi маленькi кидки вперед-назад через першу позицiю належать до:

- a. вправ на розвиток рухливості ступні;
- b. обертальних та навколо обертальних рухів;
- c. вправ на вистукування;
- d. вправ з вільною ступнею;
- e. каблучних вправ.

37. Середній battement належить до:

- a. обертальних та навколо обертальних рухів;
- b. вправ на вистукування;
- c. вправ з вільною ступнею;
- d. вправ на розвиток рухливості ступні;
- e. каблучних вправ.

38. Double flic належить до:

- a. обертальних та навколо обертальних рухів;
- b. вправ на вистукування;
- c. вправ на розвиток рухливості ступні;
- d. каблучних вправ;
- e. вправ з вільною ступнею.

39. Віяло належить до:

- a. обертальних та навколо обертальних рухів;
- b. вправ на вистукування;
- c. вправ на розвиток рухливості ступні;
- d. каблучних вправ;
- e. вправ з вільною ступнею.

40. Pas tortillé належить до:

- a. обертальних та навколо обертальних рухів;
- b. вправ на вистукування;
- c. вправ на розвиток рухливості ступні;
- d. каблучних вправ;
- e. вправ з вільною ступнею.

41. Rond de jambe par terre належить до:

- a. вправ на вистукування;
- b. вправ на розвиток рухливості ступні;
- c. обертальних та навколо обертальних рухів;
- d. каблучних вправ;
- e. вправ з вільною ступнею.

42. Rond de pied належить до:

- a. вправ на вистукування;
- b. обертальних та навколо обертальних рухів;
- c. вправ на розвиток рухливості ступні;
- d. каблучних вправ;
- e. вправ з вільною ступнею.

43. Підготовка до вірьовочки належить до:

- a. вправ на вистукування;

- b. вправ на розвиток рухливості ступні;
- c. каблучних вправ;
- d. обертальних та навколо обертальних рухів;
- e. вправ з вільною ступнею.

44. *Battement fondus* належить до:

- a. вправ на вистукування;
- b. вправ на розвиток рухливості ступні;
- c. каблучних вправ;
- d. вправ з вільною ступнею;
- e. обертальних та навколо обертальних рухів.

45. *Штопор* належить до:

- a. обертальних та навколо обертальних рухів;
- b. вправ на вистукування;
- c. вправ на розвиток рухливості ступні;
- d. каблучних вправ;
- e. вправ з вільною ступнею.

46. *Battement développé legato* належить до:

- a. обертальних та навколо обертальних рухів;
- b. вправ на м'яке відривання ніг;
- c. вправ на розвиток рухливості ступні;
- d. каблучних вправ;
- e. вправ з вільною ступнею.

47. *Grand battement jeté coupe tombe* належить до:

- a. обертальних та навколо обертальних рухів;
- b. вправ на м'яке відривання ніг;
- c. вправ на розвиток рухливості ступні;
- d. великих кидкових рухів;
- e. вправ з вільною ступнею.

48. Скільки основних положень рук в жіночому та чоловічому сольному українському танці:

- a. 15 положень;
- b. 10 положень;

- c. 5 положень;
- d. 7 положень;
- e. 3 положення.

49. Battement tendu №1 можна ускладнити:

- a. подвійним ударом п'ятки опорної ноги на "раз-і";
- b. подвійним ударом п'ятки опорної ноги на "і-два";
- c. подвійним ударом п'ятки опорної ноги на "два-і";
- d. подвійним ударом п'ятки опорної ноги на "затакт";
- e. подвійним ударом п'ятки робочої ноги на "і-два".

50. Battement tendu №4 можна ускладнити:

- a. опусканням в demi plie на опорній нозі;
- b. опусканням в demi plie на робочій нозі;
- c. подвійним ударом п'ятки опорної ноги;
- d. притупом робочою ногою по VI позиції;
- e. розворотом опорної ноги на 45*.

51. Щоб виконати battement tendu №1 потрібно на вступ:

- a. напівприсісти на обох ногах;
- b. вивести робочу ногу вперед на носок;
- c. відірвати п'ятки обох ніг від підлоги і злегка зігнути коліна;
- d. стояти у вихідному положенні;
- e. напівприсісти на обох ногах, а п'ятку лівої ноги відокремити

від підлоги.

52. Щоб виконати battement tendu №3 потрібно на вступ:

- a. напівприсісти на обох ногах;
- b. вивести робочу ногу вперед на носок;
- c. відірвати п'ятки обох ніг від підлоги і злегка зігнути коліна;
- d. стояти у вихідному положенні;
- e. напівприсісти на обох ногах, а п'ятку лівої ноги відокремити

від підлоги.

53. Щоб виконати battement tendu №4 потрібно на вступ:

- a. напівприсісти на обох ногах;
- b. вивести робочу ногу вперед на носок;

- c. відірвати п'ятки обох ніг від підлоги і злегка зігнути коліна;
- d. стояти у вихідному положенні;
- e. напівприсісти на обох ногах, а п'ятку лівої ноги відокремити від підлоги.

54. Щоб виконати battement tendu №5 потрібно на вступ:

- a. напівприсісти на обох ногах;
- b. вивести робочу ногу вперед на носок;
- c. відірвати п'ятки обох ніг від підлоги і злегка зігнути коліна;
- d. стояти у вихідному положенні;
- e. напівприсісти на обох ногах, а п'ятку лівої ноги відокремити від підлоги.

55. Щоб виконати battement tendu №6 потрібно на вступ:

- a. напівприсісти на обох ногах;
- b. вивести робочу ногу вперед на носок;
- c. відірвати п'ятки обох ніг від підлоги і злегка зігнути коліна;
- d. стояти у вихідному положенні;
- e. напівприсісти на обох ногах, а п'ятку лівої ноги відокремити від підлоги.

56. Щоб виконати battement tendu №7 потрібно на вступ:

- a. напівприсісти на обох ногах;
- b. вивести робочу ногу вперед на носок;
- c. відірвати п'ятки обох ніг від підлоги і злегка зігнути коліна;
- d. стояти у вихідному положенні;
- e. напівприсісти на обох ногах, а п'ятку лівої ноги відокремити від підлоги.

57. Щоб виконати battement tendu jeté потрібно на вступ:

- a. напівприсісти на обох ногах;
- b. вивести робочу ногу вперед на носок;
- c. відірвати п'ятки обох ніг від підлоги і злегка зігнути коліна;
- d. стояти у вихідному положенні;
- e. напівприсісти на обох ногах, а п'ятку лівої ноги відокремити від підлоги.

58. Щоб виконати середній *battement* потрібно на вступ:

- a. напівприсісти на обох ногах;
- b. вивести робочу ногу вперед на носок;
- c. робочу ногу вивести вбік на 45° ;
- d. стояти у вихідному положенні;
- e. напівприсісти на обох ногах, а п'ятку лівої ноги відокремити

від підлоги.

59. Щоб виконати *fiic-flac* з підскоком на опорній нозі та переступанням потрібно на вступ:

- a. вивести робочу ногу вперед на носок;
- b. робочу ногу вивести вбік на 45° ;
- c. ступню правої ноги підтягнути до кісточки лівої;
- d. стояти у вихідному положенні;
- e. напівприсісти на обох ногах, а п'ятку лівої ноги відокремити

від підлоги.

60. Щоб виконати *double flic* потрібно на вступ:

- a. вивести робочу ногу вперед на носок;
- b. робочу ногу вивести вбік на 45° ;
- c. ступню робочої ноги підтягнути до кісточки опорної;
- d. стояти у вихідному положенні;
- e. напівприсісти на обох ногах, а п'ятку лівої ноги відокремити

від підлоги.

61. Щоб виконати одинарне *pas tortillé* потрібно на вступ:

- a. вивести робочу ногу вперед на носок;
- b. ступню робочої ноги підтягнути до кісточки опорної;
- c. робочу ногу з витягнутим носком винести вбік на 25° ;
- d. стояти у вихідному положенні;
- e. напівприсісти на обох ногах і звестися на високі пів-пальці.

62. Щоб виконати *rond de jambe par terre* потрібно на вступ:

- a. вивести робочу ногу вперед на носок;
- b. ступню робочої ноги підтягнути до кісточки опорної;
- c. робочу ногу з витягнутим носком винести вбік на 25° ;
- d. стояти у вихідному положенні;

е. робочу ногу, зігнуту в коліні, підвести до кісточки опорної ззаду неї.

63. Щоб виконати *rond de pied* потрібно на вступ:

- а. вивести робочу ногу вперед на носок;
- б. ступню робочої ноги підтягнути до кісточки опорної;
- с. робочу ногу з витягнутим носком винести вбік на 25° ;
- д. стояти у вихідному положенні;
- е. робочу ногу, зігнуту в коліні, підвести до кісточки опорної ззаду неї.

64. Щоб виконати підготовку до "вірьовочки" потрібно на вступ:

- а. вивести робочу ногу вперед на носок;
- б. ступню робочої ноги підтягнути до кісточки опорної;
- с. робочу ногу з витягнутим носком винести вбік на 25° ;
- д. стояти у вихідному положенні;
- е. робочу ногу, зігнуту в коліні, підвести до кісточки опорної ззаду неї.

65. Щоб виконати *battement fondu* потрібно на вступ:

- а. вивести робочу ногу вперед на носок;
- б. ступню робочої ноги підтягнути до кісточки опорної;
- с. робочу ногу винести вбік на 45° ;
- д. стояти у вихідному положенні;
- е. робочу ногу, зігнуту в коліні, підвести до кісточки опорної ззаду неї.

66. Щоб виконати *штопор* потрібно на вступ:

- а. вивести робочу ногу вперед на носок;
- б. ступню робочої ноги підтягнути до кісточки опорної;
- с. робочу ногу винести вбік на 45° ;
- д. стояти у вихідному положенні;
- е. звестися на високі пів пальці.

67. Щоб виконати *grand battement jeté coupé tombé* потрібно на вступ:

- а. вивести робочу ногу вперед на носок;

- ноги;
- b. ступню опорної ноги підтягнути до кісточки позаду робочої
  - c. робочу ногу винести вбік на 45° ;
  - d. стояти у вихідному положенні;
  - e. звестися на високі пів пальці.

68. Щоб виконати «кабріоль» обличчям до станка потрібно на вступ:

- ноги;
- a. вивести праву ногу вперед на носок;
  - b. ступню лівої ноги підтягнути до кісточки позаду правої
  - c. праву ногу винести вбік на 25° ;
  - d. стояти у вихідному положенні;
  - e. звестися на високі пів-пальці.

69. Battement tendu jete у комбінацію доцільніше поєднувати з:

- a. battement développé;
- b. battement fondu;
- c. grand battements jetes;
- d. наскрізними маленькими кидками через першу позицію;
- e. battement tendu №2.

70. Battement tendu №3 у комбінацію доцільніше поєднувати з:

- a. battement tendu №1;
- b. battement tendu №2;
- c. battement tendu №4;
- d. battement tendu №5;
- e. battement tendu №7.

71. Battement tendu №5 у комбінацію доцільніше поєднувати з:

- a. battement tendu №1;
- b. battement tendu №2;
- c. battement tendu №3;
- d. battement tendu №4;
- e. battement tendu №7.

72. Оволодіти стійкістю в українському народному танці означає:

- a. мати ballon;
- b. мати танцювальний крок;
- c. мати легкий стрибок;
- d. мати aplomb;
- e. мати фізичне здоров'я.

73. Один з елементів стрибкової техніки танцю, що визначає спроможність виконавця завмирати в кульмінаційній точці стрибка, начебто «зависати» у повітрі називається:

- a. aplomb;
- b. allegro;
- c. sissonne;
- d. ballon;
- e. adagio.

74. Рух, який розвиває еластичність суглобо-м'язового апарату ніг, пряму і міцну спину, сприяє розвитку стрибка та зустрічається майже у всіх танцювальних рухах називається?

- a. releve;
- b. plie;
- c. passe;
- d. coupe;
- e. battement tendu.

75. В екзерсисі уроку українського народного танцю plie можна виконувати:

- a. тільки швидко і рвучко;
- b. тільки м'яко;
- c. тільки швидко;
- d. тільки повільно і м'яко;
- e. повільно, швидко, м'яко, і рвучко.

76. У якій позиції ніг не потрібно відривати п'ятки під час виконання grand plie?

- a. першій;

- b. другій;
- c. третій;
- d. четвертій;
- e. п'ятій.

77. Один з найдавніших видів українського народного танцювального мистецтва, основа української народної хореографії:

- a. хоровод;
- b. пляска;
- c. перепляс;
- d. побутовий танець;
- e. сюжетний танець.

78. Відомим українським балетмейстером К. Василенко були систематизовані і вперше науково обґрунтовані та класифіковані українські танцювальні рухи у певну кількість груп. Назвіть їх кількість:

- a. 21;
- b. 35;
- c. 15;
- d. 10;
- e. 5.

79. Скільки основних положень рук в жіночому та чоловічому парному та масовому українському танці:

- a. 10 положень;
- b. 18 положень;
- c. 5 положень;
- d. 9 положень;
- e. 12 положень.

80. Назвіть правильне вихідне положення для виконання української подвійної вірвовочки:

- a. стояти на пів пальцях за 3-ю позицією ніг, коліна зігнуті;
- b. 3-тя позиція ніг, стоячи на пів пальцях, права нога попереду;

- c. 3-тя позиція ніг, права нога попереду;
- d. 6-та позиція ніг, коліна зігнуті;
- e. 6-та позиція ніг, коліна прями.

81. А. Гуменюк у книжці "Українські народні танці" поділяє українські танці за жанровими особливостями на:

- a. масові, парні й сольні;
- b. гопаки, козачки, польки, мазурки, кадрили тощо;
- c. танці "Рибка", "Коваль", "Швець", "Горлиця";
- d. хороводи, побутові та сюжетні танці;
- e. народні, сценічні.

82. Синтетичний вид народної творчості, в якому органічно злиті поезія, музика та хореографія – це:

- a. пляска;
- b. перепляс;
- c. хоровод;
- d. побутовий танець;
- e. сюжетний танець.

83. Мелодії хороводів допомагають розкрити:

- a. історію створення танцю;
- b. ладово-інтонаційну природу танцю;
- c. ідейно - емоційний зміст танцю та його художні образи;
- d. метро-ритм і форму мелодії;
- e. контрастність заспівів і приспівів мелодії.

84. До основних жанрів українських народних танців належать:

- a. хороводи, метелиці, гопаки;
- b. побутові танці, хороводи, коломийки;
- c. козачки, хороводи, сюжетні танці;
- d. хороводи, побутові та сюжетні танці;
- e. сюжетні та побутові танці.

85. Веснянки, гаївки належать до:

- a. хороводів;
- b. сюжетних танців;

- c. побутових танців;
- d. сценічних танців;
- e. сольних танців.

86. Відтворення явищ природи, народного побуту, тема праці, народна героїка тощо зображаються у:

- a. хороводах;
- b. сюжетних танцях;
- c. польках;
- d. веснянках;
- e. коломийках.

87. Гопак, козачок, кадрили, гуцулки, коломийки належать до:

- a. хороводів;
- b. сюжетних танців;
- c. побутових танців;
- d. сценічних танців;
- e. сольних танців.

88. Танці "Шевчик", "Коваль", "Косар", "Лісоруби", "Льон" та ін. належать до:

- a. хороводів;
- b. сюжетних танців;
- c. побутових танців;
- d. сценічних танців;
- e. сольних танців.

89. Основні кроки та рухи: "бігунець", "тинок", "комбінований крок", "боковий перехід", "віршовочка", "волинські крутки", "голубці у повороті", "присядка - закладка", "комбіновані притупи", "галопа", "скакунець", "стрибки зі зміною ніг" характерні для танців:

- a. Центральної України;
- b. Волині та Полісся;
- c. Прикарпаття;
- d. Закарпаття та Буковини;
- e. Слобожанщини.

90. В яких танцях відображаються істотні риси характеру українського народу: волелюбність, героїзм, завзяття, винахідливість, дотепність, нестримна веселість тощо?

- a. хороводах;
- b. бальних танцях;
- c. побутових танцях;
- d. вуличних танцях;
- e. сучасних танцях.

91. Хороводи в своїй основі побудовані на таких танцювальних рухах:

- a. бігунець, тинок, доріжка; присядки;
- b. вірьовочка, вихилясник, голубець;
- c. простий крок, перемінний крок, доріжки, переступання;
- d. хлопки, бігунець;
- e. присядки, вистукування,

92. Жінка в українському танці, враховуючи народні традиції, поводить себе:

- a. розкуто, метушливо та активно;
- b. активно, рухається різко;
- c. скромно, не розмахує руками, уникає зайвої метушні;
- d. розмахує руками, криклива;
- e. метушливо, вульгарно.

93. До якої групи української лексики за класифікаційними ознаками належить рух «колупалочка»?

- a. «вірьовочки»;
- b. «вихилясники»;
- c. «голубці»;
- d. «присядки»;
- e. «плескачики».

94. До якої групи української лексики за класифікаційними ознаками належить рух «тинок великий»?

- a. «вірьовочки»;
- b. «вихилясники»;

- c. «голубці»;
- d. «присядки»;
- e. «тинки».

95. Танцювальні рухи характерні для танців «Березнянка», «Скакуни-Дубкани», «Карічка», «Рахівчанка», «Раковецький кручений», «Кручений», «Увиванець», «Дубо-танець», «Тропотянка» становлять основу танців:

- a. Центральної України;
- b. Волині;
- c. Прикарпаття;
- d. Закарпаття;
- e. Полісся.

96. Основні рухи танців «Бойківські забави», «Коломийки», «Бойківчанка», «Парубоцький», «Буковинський святковий», «Чіпак», «Танець з дзвіночками» становлять основу танців:

- a. Центральної України;
- b. Волині;
- c. Прикарпаття;
- d. Закарпаття;
- e. Буковини.

97. Основні рухи танців «Поліська полька», «Крутях», «Скакуха», «Буянський скакунець», «Ойра», «Веретенце», «Поліська лопотуха», «Шалантух», «Волинська полька», «Волинська кадриль» та ін. становлять основу танців:

- a. Центральної України;
- b. Волині та Полісся;
- c. Прикарпаття;
- d. Закарпаття;
- e. Буковини.

98. Танець насичений присядками, повзунцями, розтяжками, закладками, револьтатами, оригінальними млинцями, підсічками, високими тинками, стрибками, розніжками, яструбами, кабріолями, щупаками, віртуозними па, повітряними турами – це:

- a. жіночий;
- b. чоловічий;
- c. парний;
- d. масовий;
- e. змішаний.

99. Основні кроки та рухи: простий, перемінний боковий біг з ударами п'яток, основний крок "Раківчанки", кроки з підстрибуванням, основний хід "Карічки", рухи парубоцького "Вербунка", рухи "Чардашу" характерні для танців:

- a. Центральної України;
- b. Волині та Полісся;
- c. Прикарпаття;
- d. Закарпаття;
- e. Поділля.

100. Основні кроки та рухи: простий, перемінний, боковий, акцентований крок правою ногою, крок з підскоком та "човгунець", "потрійний притуп", "дрібушки з потрійним притулом", основний крок "тропотянки", "чесанка", "підскоки" з відставленням ноги на п'ятку, "підскоки з поворотом", "вертушки жіночі", "присядка-гайдук", "дубовий лист" (чоловічий), присядка "гайдук-круч", низька "погаренка", висока "погаренка" характерні для танців:

- a. Центральної України;
- b. Волині;
- c. Прикарпаття;
- d. Поділля;
- e. Полісся.